

*Izvještaj o radu
Narodne knjižnice i čitaonice Jastrebarsko
u 2019. godini*

Jastrebarsko, 9. veljače 2020.

1. Uvod

Narodna knjižnica i čitaonica Jastrebarsko djeluje na području Grada Jastrebarsko koji, zajedno s okolnim naseljima, broji 15 866 stanovnika. S obzirom na broj stanovnika, a prema Standardima za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj Narodna knjižnica i čitaonica Jastrebarsko pripada gradskim knjižnicama V. tipa.

U Narodnoj knjižnici i čitaonici Jastrebarsko zaposlene su dvije knjižničarke – jedna diplomirana i jedna pomoćna knjižničarka.

Izvještaj o radu Narodne knjižnice i čitaonice Jastrebarsko za 2019. godinu donosi uvid u: pristup, prostor, opremu i radno vrijeme knjižnice, osoblje knjižnice, knjižnu građu te njen koristenje (s uvidom u održana događanja).

2. Pristup, prostor, oprema

Narodna knjižnica i čitaonica Jastrebarsko smještena je u samom središtu grada Jastrebarsko na adresi Franje Tuđmana 9. Smještaj u prizemlju omogućava pristup osobama s invaliditetom. Knjižnica se sastoji od jedne veće prostorije u kojoj se nalaze: informativni pult, odjel za odrasle, čitaonica periodike i radno mjesto za rad korisnika na računalu. U trima zasebnima, manjim, prostorijama nalaze se dječji odjel, prostorija u kojoj je smještena zavičajna zbirka te prostor sanitetskog čvora. Prostor knjižnice, nažalost, ne zadovoljava potrebe za razvoj knjižničarstva u jaskanskoj sredini. Ukupna površina knjižnice od oko 200 m² nije u skladu s preporučenim vrijednostima zadanim Standardima za narodne knjižnice RH. S obzirom na broj stanovnika, Narodna knjižnica i čitaonica Jastrebarsko bi trebala biti smještena u prostor ukupne površine 630 m². Knjižničarke nemaju zaseban prostor za obavljanje stručnog knjižničarskog posla. Isto tako, prostor u potpunosti ne udovoljava zahtjevima korisnika – prostor namijenjen korisnicima iznosi 160 m² te nije dostatan za sve skupine korisnika i programe koje bismo voljeli organizirati u sklopu knjižnice. Redovita nabava knjižnične građe, uz veliki broj naslova dobivenih otkupom Ministarstva kulture, povećava fond knjižnice pa su police pretrpane što govori u prilog potrebi za dodatnim prostorom. Neprestano povećanja broja knjiga u fondu knjižnice naglašava potrebu za smještaj manje korištene građe u skladišni prostor koji knjižnica trenutno ne posjeduje.

Postojeća je knjižnična oprema tijekom 2019. godine nadopunjena novom – policama namijenjenima smještaju knjižnične građe u otvorenom pristupu i namještaju za uređenje prostora čitaonice (trosjed, fotelje, taburei i stolić).

➤ Opremanje prostora čitaonice

Čitaonica predstavlja mjesto koje Jaskancima omogućava da na istoj adresi nađu sve potrebne informacije i aktivnosti vezane uz kulturu, obrazovanje, učenje i ispunjavanje slobodnoga vremena. Novi, ugodno osmišljen prostor čitaonice dodatno je doprinio stvaranju ugodaja topline u knjižnici te je više nego dobra pozivnica svima da nas posjete i uživaju u čitanju i listanju omiljenih naslova knjiga, časopisa, a u skorijoj budućnosti i dnevnih novina.



➤ Računalna oprema

Korisnicima je na raspolaganju jedno računalo s pristupom internetu, a dva računala knjižničarke koriste u svom svakodnevnom radu. Na računalima je instaliran knjižnični program ZaKi. Informatička je oprema različite starosti i kvalitete, pa je starija računala potrebno postepeno zamjenjivati novima. Također, potrebno je nabaviti još dva računala za potrebe korisnika koja bi imala pristup internetu. Na taj bismo način doprinijeli podizanju kvalitete usluge.

3. Radno vrijeme knjižnice

Otvorenost knjižnice za korisnike je radnim danom od 8 do 18 sati i subotom od 8 do 12 sati, što iznosi 54 sati tjedno. Za stručni rad knjižničarke imaju dodatnih deset sati tjedno u razdoblju nakon zatvaranja knjižnice za korisnike – svakim radnim danom od 18 do 20 sati.

4. Osoblje knjižnice

U Narodnoj knjižnici i čitaonici Jastrebarsko zaposlene su na neodređeno vrijeme dvije stručne djelatnice – pomoćna knjižničarka Natalija Bakšić i Sanja Stipanec, diplomirana knjižničarka te voditeljica Knjižnice. Time ostvarujemo tek 33% Standarda u pogledu broja stručnih djelatnika. S obzirom na cijelodnevno radno vrijeme s korisnicima, i veliki broj kulturnih događanja javlja se sve veća potreba za dodatnim zaposlenjem djelatnika/ice. Računovodstvo Knjižnice vodi djelatnica Centra za kulturu Jastrebarsko, u čijem je knjižnica sastavu, u okviru svog radnog vremena. Domar i spremičica, također djelatnici Centra za kulturu Jastrebarsko zaduženi su za održavanje i čišćenje i prostora knjižice.

4.1. Stručno usavršavanje

Stručno usavršavanje je stalna obveza svih zaposlenika, posebno u javnim službama. Kontinuirano stručno usavršavanje u knjižnicama je sastavni dio opisa radnog mjesa knjižničara. Svake godine Centar za stalno stručno usavršavanje (CSSU) Nacionalne i sveučilišne knjižnice, Filozofskog fakulteta-Odsjek informacijskih znanosti, Knjižnica grada Zagreba i Hrvatskog knjižničarskog društva organizira tečajeve tijekom cijele godine. CSSU redovito prati stručno usavršavanje knjižničara i izdaje potvrde o pohađanju seminara.

Tijekom 2019. godine voditeljica Knjižnice prisustvovala je redovitim sastancima ravnatelja i voditelja narodnih knjižnica Zagrebačke županije. Također, tijekom godine voditeljica je sudjelovala na edukaciji za knjižničare u projektu Instituta za razvoj i inovativnost mladih „Digitalni građanin“ čiji je cilj javne knjižnice transformirati u digitalne inovacijske i obrazovne centre; na seminaru za pripravnike u organizaciji Knjižnica grada Zagreba te tečaju „Nove tehnologije u radu s djecom i mladima“ koje je u suradnji s Centrom za stalno stručno usavršavanje knjižničara organizirala Matična i razvojna služba KGZ-a.

5. Knjižna građa

5.1. Nabava

Budući da knjižnični fond nije statičan, potrebno ga je stalno nadograđivati. Pritom treba imati na umu potrebe korisnika. Izgradnja fonda sastoji se od stalnog priljeva nove građe, ali i izlučivanja neaktualne (zastarjele, uništene, otuđene, oštećene).

Dinamiku nabave ponajprije određuju financijske mogućnosti knjižnice, dostupnost građe, korisnička populacija, stupanj korištenja i dobna struktura populacije.

U skladu sa svojim zadaćama knjižnica teži izgradnji fonda koji će zadovoljiti potrebe svih njezinih korisnika za formalnim i neformalnim obrazovanjem, cijeloživotnim učenjem te čitanjem, uključujući i slobodno vrijeme, radi osobnog razvoja i/ili razonode.

Prema broju stanovnika područja Grada Jastrebarsko (15 866 stanovnika, prema podacima iz 2011. godine), Narodna knjižnica i čitaonica Jastrebarsko svrstava se u narodne knjižnice V. tipa.

Knjižnični fond knjižnice V. tipa treba sadržavati:

- dvije i pol knjige po stanovniku
- zbirku igračaka (igroteka) s početnim brojem od 200 jedinica
- najmanje 20 naslova periodike (dnevne listove, tjedni tisk, izbor iz stručne i znanstvene periodike).

Fond knjižnice obogaćen je za 2 178 svezaka novih naslova te je sa zadnjim datumom 2019. godine iznosio 44 834 svezaka knjižnične građe – od toga na knjižnu građu otpada 44 814 svezaka, a na neknjižnu 20 primjeraka elektroničke građe. Na dječje naslove otpada 461 svezak, a na naslove za odrasle 1 717 svezaka prinova. Knjižnica u svom fondu i dalje ne posjeduje zbirku igračaka. Razlog tome je nedostatak prostora u kojem bi se edukativne i društvene igre mogle pohraniti te nedostatak prostora za otvaranje igraonice. Tijekom 2019. godine zbog nedostatnih financija knjižnica je bila pretplaćena na samo jedan časopisa – *Meridijane*, a na adresu su nam dolazili besplatni primjerici časopisa *Vatrogasni vjesnik* te *Vijenca* – književnog lista za umjetnost, kulturu i znanost.

Prinova knjižnične građe dostupna je iz tri različita izvora:

- kupnjom po direktnom odabiru od izdavača
- otkupom građe od strane Ministarstva kulture RH
- poklonom građe od raznih donatora.

Tijekom 2019. godine najviše je prinova nabavljenog otkupom Ministarstva kulture, njih 946, direktnom kupnjom od dobavljača nabavljenog je 714 svezaka, i to vlastitim sredstvima, sredstvima osnivača i sredstvima Zagrebačke županije. Čak 518 svezaka prinova knjižnica je dobila na dar. To nas dovodi do podatka prema kojem je čak 67% knjiga nabavljenog putem otkupa Ministarstva kulture ili je poklonjeno od raznih donatora, a samo 33% je nabavljenog kupnjom.

5.2. Posebne zbirke

5.2.1. Zavičajna zbirka

U Narodnoj knjižnici i čitaonici Jastrebarsko sustavno se, od 1996. godine, prikuplja zavičajna građa. Prikupljanje, obrada po pravilima struke, čuvanje i promocija zavičajne građe, jedna je od važnijih zadaća knjižnice. U zavičajnoj zbirci prikuplja se, obrađuje, smješta i čuva sva dostupna knjižna i neknjižna građu koja se u bilo kojem smislu odnosi na zavičaj:

- publikacije objavljene na području grada Jastrebarsko,
- publikacije Jaskanaca i osoba koje su svojim životom i djelom povezane s Jaskom i njenim građanima objavljene bilo gdje u svijetu
- publikacije o Jaski i njezinim građanima objavljene bilo gdje u svijetu.

Zavičajna je građa smještena u odvojenoj prostoriji te se smije koristiti isključivo u knjižnici i to uz posebnu dozvolu. S obzirom da građa nije smještena u adekvatnim uvjetima, ona trenutno nije dostupna korisnicima čak ni za rad u knjižnici. Uz ostvarenje planova o adaptaciji i uređenju prostorije zavičajne zbirke u 2020. godini, prostorija zavičajne zbirke i sama građa postat će dostupne za javnost. U zbirci se, osim knjiga, nalaze časopisi, razglednice, karte, slike, brošure i katalozi vezani uz povijest cjelokupnog područja bivše općine Jastrebarsko i ljudi koji su živjeli ili su na bilo koji način povezani s ovim dijelom Hrvatske. Tako se u zbirci, osim građe s navedenog područja, nalaze i dokumenti koji govore o gradovima i općinama koje se naslanjaju na bivšu općinu Jastrebarsko, kao što su Ozalj,

Samobor i Karlovac. Navedena je zbirka izuzetno važna za našu knjižnicu jer na jednom mjestu nastojimo okupiti i čuvati građu koja je od povijesne i kulturne važnosti za grad Jastrebarsko.

Tijekom 2019. godine sredstvima Zagrebačke županije nabavljen je 49 naslova knjiga, časopisa, godišnjaka, karata i sitnog tiska.



5.2.2. Zbirka knjiga na stranim jezicima

Odjel knjiga na stranim jezicima broji više od 300 inventariziranih naslova beletristike, znanosti i dječjih knjiga. Cijeli odjel nastao je zahvaljujući brojnim donacijama građana i Sabra Fondacije.

5.3. Otpis i revizija građe

S obzirom na činjenicu da tijekom dosadašnjeg poslovanja Narodna knjižnica i čitaonica Jastrebarsko nije provela obavezu revizije i otpisa građe, 13. rujna 2019. Upravno vijeće Centra za kulturu Jastrebarsko, u čijem je knjižnica sastavu, donijelo je „Odluku o provođenju otpisa knjižnične građe i imenovanju povjerenstva za provođenje otpisa“ prema kojoj u razdoblju od 01. listopada 2019. do 31. ožujka 2010. Povjerenstvo, u tročlanom sastavu, iz knjižničnog fonda treba izdvojiti uništenu, dotrajalu ili zastarjelu građu. U razdoblju provođenja revizije korisnicima je omogućena posudba i povrat knjiga, a isti su putem mrežnih stranica Centra za kulturu Jastrebarsko obaviješteni o reviziji. Do kraja 2019. godine na prijedlog za otpis stavljeno su 4 322 sveska, što dotrajale, što zastarjele, što uništene, građe.

5.4. Obrada i zaštita knjižne građe

Svaki je svezak prošao ogledni proces u nabavi te je pregledan prije početka obrade. Obrada uključuje evidenciju u knjigu računa po načinu nabave i dobavljaču, povlačenje kataloškog zapisa i određivanje klasifikacijske oznake. Nakon toga slijedi evidencija svih primjeraka kroz inventarizaciju (elektronska inventarna knjiga). Tu se svakoj knjizi dodjeljuje prethodno isprintan *bar cod*, inventarni broj i određuje se zbirka i lokacija na kojoj će se knjiga nalaziti. Potom određujemo i printamo klasifikacijsku oznaku koju lijepimo na zadnju stranicu korica, upisujemo inventarni broj i klasifikacijsku oznaku u knjigu, pečatima označavamo određena mjesta, lijepimo datumnik na zadnju stranu i omatamo svaki svezak zaštitnom plastičnom folijom *Neschen*. Tek tada knjiga zauzima svoje mjesto na polici. S ciljem što dužeg vijeka trajanja svakog sveska i uštede u nabavi, svakodnevno se radi na popravku i lijepljenju oštećenih knjiga, oštećenih korica, stranica i istrgnutih listova pomoću specijalnog ljepila *Mekol 1413/G* i posebnih proizvoda za popravak, zaštitu, ojačavanje i obnavljanje stranica, hrbata i korica.

6. Korištenje građe

6.1. Članstvo i korisnici

„Naplaćivanje usluga i članarina ne bi smio biti izvor prihoda za narodne knjižnice, jer se na taj način prema kriteriju mogućnosti plaćanja određuje tko se može koristiti narodnom knjižnicom. Time se ograničava pristup i krši osnovno načelo da je narodna knjižnica dostupna svima. Ipak, naplaćivanje je neizbjegno, ali ga treba shvatiti kao privremenu mjeru, a ne kao oblik trajnog financiranja narodne knjižnice.“

IFLA-in i UNESCO-ov Manifest za narodne knjižnice

Nažalost, zbog nedovoljnih finansijskih sredstava članstvo u knjižnici ne može biti besplatno jer taj prihod predstavlja najznačajniji dio vlastitog prihoda knjižnice neophodnog za redoviti rad.

Iznos članarine u 2019. godini nije se mijenjao te za sve članove iznosi 50,00 kuna.

Narodna knjižnica i čitaonica imala je u 2019. godini 4 250 evidentiranih članova, od toga 1 161 aktivna, što čini povećanje od 42 korisnika. Broj novoupisanih članova iznosi 166. I dalje su ženski korisnici (810) u prednosti u odnosu na muške (351). Najveći broj korisnika knjižnice čine odrasli od 16. do 65. godine starosti, njih 825, potom slijede djeca do 15. godine starosti (244), a na začelju po brojnosti su korisnici stariji od 65 godina (92). S obzirom da osnovna i srednja škola imaju svoje knjižnice, naš je primarni cilj zadovoljiti potrebe odraslih korisnika.

6.2. Posudba

Ukupna posudba iznosila je 17 774 svezaka, od čega na literaturu za odrasle otpada 12 550 svezaka, a na dječje knjige i slikovnica 5 224 svezaka. Ako gledamo posudbu dokumenata po žanrovima, uočljiva je izričita prednost beletristike, pogotovo strane lijepe književnosti koju su korisnici tijekom 2019. posudili 9 963 puta. Ova nam statistika pruža uvid u potrebe i želje naših korisnika i olakšava planiranje godišnje nabave.

6.3. Posjeti

Evidentirana posjećenost knjižnice broji 7 358 korisnika, i to 5 664 odraslih članova i 1 694 predškolaca i učenika osnovnih i srednjih škola. Struktura posjeta članova po zanimanju govori o slaboj opremljenosti osnovnoškolskih i srednjoškolskih knjižnica lektirama (čak 2 594 posjeta otpada na posjete učenika!). Najmanju posjećenost bilježimo kod studenta. Pretpostavka je da studenti stručnu literaturu posuđuju u sklopu knjižnica na matičnim fakultetima, u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici ili u Knjižnicama grada Zagreba koje su u puno boljoj mjeri opremljene tom vrstom literature.

6.4. Riješeni informacijski zahtjevi

Tijekom godine korisnici su uputili 529 informacijskih zahtjeva na koje su dobili odgovore od strane zaposlenica knjižnice. Knjižničar informator ima zadaću identificirati odgovarajuće informacijske izvore te pronaći relevantnu informaciju kao odgovor na pojedino pitanje, interes, zadatak ili problem. Informacijske smo razgovore vodili licem u lice, putem telefona i *e-maila*. Težimo u skorije vrijeme putem suvremenih komunikacijskih platformi svojim korisnicima pružiti virtualne komunikacijske usluge.

7. Događanja

Kreativna radionica

Program kreativnih radionica namijenjen je djeci uzrasta od četiri do osam godina, a voditeljica programa je vanjska suradnica Lea Đido Božak. Radionice se održavaju jednom mjesечно na Dječjem odjelu knjižnice. Cilj radionica je kroz razigranu atmosferu njegovati dječju maštu. Svaka je radionica inspirirana određenim događajem, godišnjim dobom, blagdanom ili odabranom temom te je podijeljena u dva dijela – prvi dio druženja je pričaonica, a drugi radionica. Budući da čitanje potiče maštu i kreativnost te da su knjige odličan izvor novih ideja i portal u nove svjetove, pričanje priče potiče polaznike na kreativno izražavanje. Radionice su besplatne. Tijekom 2019. godine održano je osam kreativnih radionica na kojima je sudjelovalo 180 polaznika.



Bajkaonica

Bajkaonica se u organizaciji Društva naša djeca Jastrebarsko provodi već tri godine te na taj način najmlađim sugrađanima osigurava odrastanje u maštovitom okruženju. Početkom školske 2019/2020. godine Bajkaonica se preselila u prostor knjižnice te se kao redovna aktivnost održavala jednom mjesечно na Dječjem odjelu knjižnice. Mnoga su saznanja o važnosti pričanja priča djeci od najranijih nogu. Osim što djeci na ovaj način omogućavamo još jedan vid druženja s vršnjacima, pričanjem priča ih potičemo na razmišljanje o svijetu koji ih okružuje, omogućavamo im razvijanje mašte i socijalno-kognitivnih vještina. Tijekom 2019. godine Bajkaonica se u prostoru knjižnice održala pet puta, a na njoj je prisustvovalo 48 djece uzrasta od pet do osam godina.



Promocija knjige i kušaonica „Bebe vole papati“

Predavanje „Bebe vole papati“ namijenjenili smo roditeljima koji žele upotpuniti svoje znanje o zdravoj prehrani i načinima pripremanja obroka za najmlađe. U sklopu događanja predviđena je i kušaonica triju obroka pripremljenih prema istoimenoj knjizi „Bebe vole papati“ autora Iztoka Jančara i Rebeke Mahorić. Tijekom 2019. godine održane su dvije radionice na kojima se okupilo 45 interesenata.

Projekt „Digitalni građanin“

Početkom godine Narodna knjižnica i čitaonica Jastrebarsko uključila se u hvalevrijedan projekt „Digitalni građanin“ koji provodi Institut za razvoj i inovativnost mladih. Riječ je o projektu kojim se knjižnicama želi omogućiti da postanu centri za razvoj digitalnih kompetencija djece i odraslih te učiniti digitalne tehnologije dostupne građanima i ojačati ih kako bi se bolje pripremili za današnje tržište rada. Uključivanjem u projekt knjižnici su donirani micro:bitovi i BOSON setovi dodataka za micro:bit. Micro:bit je maleno programabilno računalo dizajnirano kako bi učenje i poučavanje bilo lako i zabavno, a osmišljeno je kako bi djecu potaknulo da aktivno sudjeluju u pisanju softwera za računala i izgradnju novih stvari, a ne da budu samo potrošači medija. Mogućnosti korištenja micro:bita su brojne – micro:bit može postati kompas, brzinometar, pedometar, igrica križić-kružić, EKG... Projekt je ostvaren u suradnji s voditeljem Informatičke radionice koji je održavap radionice za djecu, a ostali zainteresirani korisnici mogli su posuditi micro:bitove na 30 dana s mogućnošću produljenja. Knjižnica je u sklopu projekta dobila i 3D printer.



Akcija „Čitam, dam, sretan sam!“

Tijekom 2019. jaskanska se knjižnica uključila u nacionalnu kampanju Čitaj mi! kojoj je cilj probuditi ljubav prema čitanju od najranijih nogu. Povodom Međunarodnog dana darivanja knjiga koji se obilježava 14. veljače pod geslom „Čitam, dam, sretan sam – svoju knjigu daruj i tuđe srce obraduj!“ pokušava se ohrabriti djecu i odrasle da daruju svoje slikovnice i knjige za djecu knjižnica, a one će ih po završetku akcije proslijediti potrebitima. Pozvali smo svu djecu i roditelje jaskanskog kraja da se pridruže akciji darivanja knjiga te knjigu donesu u Narodnu knjižnicu i čitaonicu Jastrebarsko od 1. do 14. veljače 2019., a rezultat ove akcije je bio divan – prikupili smo preko 50 slikovnica i inih dječjih naslova te smo ih dopremili u pedijatrijske ambulante Doma zdravlja Jastrebarsko kako bi razveselile mališane. Inicijativu je podupro Inkluzivni centar Profectus.



Poetsko-glazbena večer „Daleke blizine“

Iako je poezija uvijek nekoliko koraka iza proze po čitanosti, kazivanje stihova autora Nikole Kristića je dokazalo da poezija lako može pronaći put do jaskanskih srca. Budući da su pjesme sadržane u zbirci „Daleke blizine“ uglavnom ljubavne tematike, ova poetsko-glazbena večer je također bila svojevrsna uvertira obilježavanju Dana zaljubljenih. Okupljeni su uz kazivanje poezije mogli uživati i u glazbenom dijelu programa koji su predvodili Željko Barba, skladatelj, gitarist i pjevač, te Slobodan Milić, kantautor i gitarist. Uz njih bili su tu i brojni glazbeni gosti – flautisti Krunoslav Gospodarić i Ines Frajtag, harmonikaš Zvonko

Lendrec, pjevačica Lea Barba i maestro Josip Citanović. O autoru i knjizi govorila je književnica Vesna Ćuro-Tomić.



Izložba uskrsnih dekoracija Božene Mirt

Uoči Uskrsa posjetitelji Narodne knjižnice i čitaonice Jastrebarsko mogli su pogledati izložbu uskrsnih pisanica – ručni rad naše sugrađanke Božene Mirt. Pisanice su izrađene tehnikom filcanja te je svaki motiv na pisanicama unikatan.



Predavanje „Sjeme kao zalog naše budućnosti“

Početkom travnja Narodna knjižnica i čitaonica Jastrebarsko na jedan je dan postala pravo mjesto za sve zaljubljenike u vrtlarenje i one koji će to tek postati. Gošća Silvija Kolar-Fodor, predsjednica udruge „Biovrt – u skladu s prirodom“, održala je zanimljivo i korisno predavanje „Sjeme kao zalog naše budućnosti“. U sklopu predavanja okupljeni su mogli čuti mnoge podatke o vrtlarenju i pogodnostima suživota s prirodom. Nakon predavanja gošća je ukratko predstavila svoju knjigu „Vrtlarenje u skladu s prirodom“ u kojoj su sabrane sve mudrosti koje je prikupljala godinama. Večer je zaokružena razmjrenom domaćeg sjemenja – što povrtnih, što cvjetnih sorata – te je svaki posjetitelj predavanja na poklon dobio vrećicu sjemenja za uspješan početak nove vrtlarske sezone.



Projekt „Živjeti zdravo“

Narodna knjižnica i čitaonica Jastrebarsko se u 2019. godina uključila u Nacionalni program „Živjeti zdravo“ koji je usmjeren ka poboljšanju zdravlja cijele populacije. Cilj ovoga programa je informirati, educirati i senzibilizirati građane svih dobnih skupina o pozitivnim aspektima zdravih stilova života. U sklopu programa organizirali smo i proveli dva događanja: nutricionističko predavanje za odrasle i dječje igre.

➤ Nutricionističko predavanje „Pravilnom prehranom do zdravlja“

Tijekom svibnja, a u sklopu projekta „Živjeti zdravo“, organizirali smo nutricionističko predavanje „Pravilnom prehranom do zdravlja“. Naša sugrađanka doc. dr. sc.

Ivana Rumora Samarin okupljene je podsjetila da raznolikim izborom kvalitetnih namirnica te prakticiranjem svakodnevne tjelesne aktivnosti pozitivno utječemo na vlastiti izgled i jačamo organizam.



➤ Dječja Olimpijada

U sklopu projekta „Živjeti zdravo“ odlučili smo djelovati i na najmlađe članove naše zajednice. Park Erdödy pokazao se kao idealno mjesto za igru i ostvarivanje divne suradnja između Društva naša djeca Jastrebarsko, polaznika skupine Mali znanstvenici te djelatnika Narodne knjižnice i čitaonice Jastrebarsko. Budući da su mali znanstvenici čitave godine bili izuzetno vrijedni, posljednji smo sat ove školske godine učenje odlučili staviti sa strane te smo sunčano poslijepodne u parku iskoristili za igru. Djelatnici gradske knjižnice osmislili su i pripremili zanimljive igre u kojima su mališani uživali punih sat vremena. Ovu lijepu priču upotpunile su i mlade volonterke koje svoje slobodno vrijeme svesrdno poklanjaju malim znanstvenicima u sklopu aktivnosti „Volonteri u parku“.



Predavanje „Što današnja djeca očekuju od nas odraslih?“

Gost predavač bio je poznati stručnjak za waldorfsku pedagogiju i autor nekoliko knjiga o odgoju – dr. sc. Wolfgang Saßmanhausen. U sklopu predavanja okupljeni su mogli sazнати да је цјеловито образovanje више од интелектуалног учења и преношења зnanja. Образovanje које води računa isključivo о kognitivnom učenju i prenošenju znanja ne samo

da ne izgrađuje pojedinca nego je kontraproduktivno. Predavanje dr. Saßmanhasena nam je ponudilo odgovor na pitanje kako bi proces obrazovanja trebao izgledati da bi nam ponudio stabilnu osnovu za cjelokupan život.



Manifestacija Noć knjige

Noć knjige je manifestacija kojom se nastoji dati kreativan poticaj čitanju i promidžbi knjige. U sklopu obilježavanja Noći knjige organizirali smo tri događanja namijenjena odraslim korisnicima.

➤ Poetsko-glazbena večer

Poetsko-glazbena večer bila je središnji događaj ovogodišnje Noći knjige. Gošće i nositeljice večeri bile su naše sugrađanke i ljubiteljice poezije Marina Bastašić, Danica Divjak i Daniela Bobinski koje su kazivale pjesme jaskanskih pjesnika. Uz čitanje pjesama drugih autora, počastile su nas i interpretacijom vlastitih pjesama, a ugodaj večeri dodatno je upotpunila je mlada Lara Prežgaj izvezvši dvije skladbe na flauti.



➤ **Buvljak**

Tijekom Noći knjige posjetitelji su mogli sudjelovati u buvljaku koji je bio dobrovoljnog karaktera. Izbor naslova je bio vrlo šarolik – od proze, preko poezije, stručnih knjiga, kuharica, publicistike do knjiga za djecu.

➤ **Izložba stripova**

Budući da su tema ovogodišnje Noći knjige bili omiljeni likovi i junaci iz svijeta knjige i stripova te s obzirom na činjenicu da je Alan Ford u 2019. godini proslavio 50 godina od svoga nastanka, za stripoljupce smo pripremili izložbu ukoričenih stripova koje posjedujemo u svojoj kolekciji.

Manifestacija Mjesec hrvatske knjige

Manifestacija Mjesec hrvatske knjige je manifestacija kojom se tijekom mjesec dana, od 15. listopada do 15. studenoga nastoji govoriti o knjizi, promicati čitanje te različitim programima okupljati sve one koje knjiga istinski zanima. Ovogodišnja je tema manifestacije bila glazba, a moto *U ritmu čitanja!*. U skladu s temom Narodna knjižnica i čitaonica Jastrebarsko organizirala je tri događanja za odrasle i tri događanja za dječju publiku.

➤ **Poetsko-glazbena večer „Boka iz mog oka“**

Povodom nedavnog posjeta Tivtu i Kotoru, a u sklopu obilježavanja Mjeseca hrvatske knjige, naša nam je sugrađanka Marina Bastašić pripremila pravi mali putopisno-poetsko-

glazbeni spektakl! Fotografije koje je gošća snimila za svog boravka u Crnoj Gori bile su putopisne stанице koje su vjerno dočaravale ljepote ovog bisera Mediterana, a uz pomoć kojih nam je Marina ispričala brojne zanimljivosti o Boki, Bokeljanima, njihovoј povijesti i običajima. S nama je podijelila i crtice iz svakidašnjeg života građana općine Tivat koji je imala prilike upoznati tijekom svog četverogodišnjeg boravka u Boki u službi profesorice hrvatskoga jezika i književnosti. U sklopu večeri mogli smo uživati i u kazivanju poezije najznačajnijih hrvatskih pjesnika Boke kotorske – Viktora Vide i Frane Alfirevića – u Marininoj izvedbi i u izvedbi njezine gošće Daniele Bobinski. Za glazbeni se ugodaј pobrinuo Marijan Bingula koji je na gitari izveo „Sanjam“ i „Da sam ja netko“. Odabir nije slučajno pao na ove Indexove hitove. Naime, autorica ovih tekstova je zagrebačka pjesnikinja Maja Parfiljeva, rođena Tivčanka koja je s Bokom bila neraskidivo vezana cijelog života.



➤ **Bebe vole papati**

Nakon iskazanoga interesa za predavanje o uvođenju dohrane u prehranu održanom u veljači, odlučili smo ponoviti susret tijekom Mjeseca hrvatske knjige. Predavanje i kušaonica održani su Maloj dvorani Centra za kulturu.

➤ **Buvljak**

Tijekom Mjeseca hrvatske knjige organizirali smo veliki buvljak knjiga pod sloganom „Pronađite svoj svijet bez briga, dođite na naš buvljak knjiga!“ Građani Jaske i okolnih mjesta pokazali su veliki interes za knjige, a prikupljene su donacije namijenili smo obnovi fonda knjižnice.



➤ **Bajkaonica**

Redovnu aktivnost namijenjenu našim najmlađim korisnicima prilagodili smo temi ovogodišnjeg Mjeseca hrvatske knjige pa su mali bajkoljupci mogli uživati u pričama o zmajevima, vilama i princezama u glazbenoj verziji.

➤ **Kreativne radionice „Četiri godišnja doba“ i „Zmajić Škakljaj“**

Čak su dvije kreativne radionice tematski bile vezane uz glazbu. Kao predložak za osmišljavanje prve od njih voditeljici je poslužila priča inspirirana najpoznatijim Vivaldijevim djelom „Četiri godišnja doba“. Druga je radionica inspirirana slikovnicom „Zmajić Škakljaj“.

Organizirani posjeti učenika osnovnih škola

Narodna knjižnica i čitaonica Jastrebarsko otvorena je za posjete učenika osnovnih i srednjih škola. Tijekom ožujka posjetili su nas učenici četvrtih razreda OŠ „Vladimir Nazor“ iz Pisarovine, područnih škola Bratina i Donja Kupčina te učenika OŠ „Kardinal Alojzije Stepinac“ iz Krašića. U pratnji svojih učiteljica i školske knjižničarke učenici su poslušali kratko, ali zanimljivo, predavanje o bogatoj povijesti gradske knjižnice, o njezinoj ulozi u zajednici te su se podsjetili glavnih pravila ponašanja u prostoru knjižnice.

8. Zaključak

Narodna knjižnica i čitaonica Jastrebarsko u 2019. godini aktivno je i radila na zadovoljavanju potreba sadašnjih i potencijanih korisnika. Odlični rezultati poslovanja vidljivi su u povećanju broja članova, broja posjetitelja, aktivnosti i medijskoj pažnji koju knjižnica dobiva za svoj rad.

Kako bismo ispunili očekivanja postojećih korisnika u 2020. godini moramo nastaviti s aktivnim radom u očuvanju knjižne građe te pridonositi stvaranju ugodnog prostora za naše članove i korisnike čije potrebe kreiraju fond Narodne knjižnice i čitaonice Jastrebarsko, njezine usluge i aktivnosti.

Iako sadašnji prostor knjižnice nije dostatan za kvalitetan rad i zadovoljavanje potreba svih korisničkih skupina, vjerujemo da smo uređenjem prostora čitaonice doprinijeli stvaranju ugodaja topline u knjižnici. Nažalost, i dalje se kao glavni problem u radu nameće neprilagođen i skučen prostor. Naime, iako smo u tijeku revizije u 2019. godini na prijedlog za otpis stavili nekoliko tisuća knjižničnih jedinica, i dalje je primjetan nedostatak prostora za stavljanje novonabavljene građe na police. Ako uzmemo u obzir stalni priljev nove građe (u prosjeku 2 000 novih svezaka na godišnjoj razini), reviziju ne možemo smatrati dugoročni rješenjem te moramo razmišljati o novim načinima prilagođavanja sadašnjeg prostora zahtjevima knjižne građe i potrebama korisnika ili o selidbi knjižnice u drugi, veći prostor, što se s obzirom na brojnost građe smatramo prihvatljivijom opcijom.

Za kraj možemo zaključiti da je Narodna knjižnica i čitaonica Jastrebarsko u 2019. godini poslovala s uspjehom i poboljšanjem kvalitete usluga. Naravno, daljnji rast i razvoj uvelike ovisi o finansijskoj potpori, stručnosti djelatnika te volji drugih ustanova za suradnjom i uključivanjem u rad Knjižnice i obrnuto.

Voditeljica Sanja Stipanec, mag. bibl.